

ΟΔΗΓΙΑ 2006/70/ΕΚ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 1ης Αυγούστου 2006

για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον ορισμό του «πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου» και τα τεχνικά κριτήρια για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη και την εφαρμογή της εξαιρέσεως σε περιπτώσεις άσκησης χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχεία α), β) και δ),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2005/60/ΕΚ ορίζει ότι τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εφαρμόζουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, αυξημένα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σε περιπτώσεις συναλλαγών ή επιχειρηματικών σχέσεων με πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα διαμένοντα σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα. Στο πλαίσιο αυτής της ανάλυσης κινδύνου, οι πόροι των εν λόγω ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων είναι σκόπιμο να εστιασθούν ιδίως σε προϊόντα και συναλλαγές ως προς τα οποία υφίσταται υψηλός κίνδυνος νομιμοποίησης παράνομων εσόδων. Ως πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα, οι άμεσοι στενοί συγγενείς τους ή τα πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες τους. Για τη συνεπή εφαρμογή της έννοιας του πολιτικώς εκτεθειμένου προσώπου κατά τον καθορισμό των ομάδων προσώπων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές διαφορές μεταξύ των σχετικών χωρών.
- (2) Τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που διέπονται από την οδηγία 2005/60/ΕΚ ενδέχεται να μην κατορθώσουν να εντοπίσουν ότι ένας πελάτης εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων, παρότι έχουν λάβει εύλογα και κατάλληλα μέτρα για το σκοπό αυτό. Στις περιπτώσεις αυτές, τα κράτη μέλη πρέπει, κατά την άσκηση των εξουσιών τους σε σχέση με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, να φροντίζουν δεόντως ώστε τα εν λόγω πρόσωπα να μην υπέχουν αυτοδικαίως ευθύνη σε τέτοιες περιπτώσεις όπου δεν έχουν κατορθώσει τον εντοπισμό. Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να εξετάσουν τους τρόπους με τους οποίους θα διευκολύνουν τη συμμόρφωση με την οδηγία παρέχοντας τις απαραίτητες σχετικές κατευθυντήριες γραμμές σε οργανισμούς, ιδρύματα και πρόσωπα.
- (3) Δημόσια λειτουργήματα που ασκούνται σε επίπεδο χαμηλότερο του εθνικού δεν θα πρέπει κατά κανόνα να θεωρούνται σημαντικά. Ωστόσο, όταν ο βαθμός στον οποίο είναι πολιτικώς εκτεθειμένα είναι συγκρίσιμος με εκείνον που αντιπροσωπεύουν παρεμφερείς θέσεις σε εθνικό επίπεδο, τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που διέπονται από την παρούσα οδηγία πρέπει να εξετάζουν, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, εάν τα πρόσωπα που ασκούν αυτά τα δημόσια λειτουργήματα πρέπει να θεωρηθούν ως πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα.
- (4) Όταν η οδηγία 2005/60/ΕΚ απαιτεί από τα ιδρύματα, οργανισμούς και πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της να εξακριβώνουν την ταυτότητα των στενών συνεργατών φυσικών προσώπων στα οποία έχουν ανατεθεί σημαντικά δημόσια λειτουργήματα, η απαίτηση αυτή εφαρμόζεται κατά το μέτρο που η σχέση με το συνεργάτη είναι δημόσια γνωστή ή όταν το ίδρυμα, ο οργανισμός ή το πρόσωπο έχουν λόγους να πιστεύουν ότι υφίσταται τέτοιου είδους σχέση. Επομένως, η γνώση αυτού του όρου δεν προϋποθέτει ενεργό έρευνα εκ μέρους των ιδρυμάτων, οργανισμών και προσώπων που καλύπτονται από την οδηγία.
- (5) Πρόσωπα που εμπίπτουν στην έννοια των πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων πρέπει να μη θεωρούνται ως τέτοια από τη στιγμή που παύουν να ασκούν σημαντικά δημόσια λειτουργήματα, μετά την πάροδο ενός ελάχιστου χρονικού διαστήματος.
- (6) Μολονότι η προσαρμογή σε καταστάσεις χαμηλού κινδύνου, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, των γενικών διαδικασιών δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη είναι το σύνηθες εργαλείο που προβλέπει η οδηγία 2005/60/ΕΚ, και δεδομένου ότι οι απλουστευμένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη απαιτούν τη διενέργεια κατάλληλων ελέγχων σε άλλα σημεία του συστήματος, προκειμένου να προληφθεί η νομιμοποίηση παράνομων εσόδων και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η εφαρμογή των απλουστευμένων διαδικασιών δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη πρέπει να αφορά μόνο συγκεκριμένο αριθμό περιπτώσεων. Στις περιπτώσεις αυτές, οι υποχρεώσεις για τα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που διέπονται από την προαναφερθείσα οδηγία δεν εξαλείφονται, και αναμένεται, μεταξύ άλλων, ότι τα εν λόγω ιδρύματα, οργανισμοί και πρόσωπα θα διεξάγουν συνεχή έλεγχο των επιχειρηματικών σχέσεων για να μπορούν να εντοπίζουν πολύπλοκες ή ασυνήθιστα μεγάλες συναλλαγές που πραγματοποιούνται χωρίς προφανή οικονομικό ή σαφή νόμιμο λόγο.

(¹) ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15.

- (7) Οι εθνικές δημόσιες αρχές θεωρούνται γενικά ως πελάτες χαμηλού κινδύνου εντός του οικείου κράτους μέλους και, σύμφωνα με την οδηγία 2005/60/ΕΚ, μπορούν να υπόκεινται σε απλουστευμένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. Πάντως, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα, οργανισμοί, γραφεία και υπηρεσίες της Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ), δεν εμπίπτουν απευθείας στην κατηγορία της «εθνικής δημόσιας αρχής» που προβλέπει η οδηγία για την εφαρμογή της απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη ή, στην περίπτωση της ΕΚΤ, στην κατηγορία «πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοοικονομικός οργανισμός». Ωστόσο, εφόσον οι οντότητες αυτές δεν φαίνεται να παρουσιάζουν υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως πελάτες χαμηλού κινδύνου και να επωφεληθούν από τις απλουστευμένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται τα κατάλληλα κριτήρια.
- (8) Επιπλέον, πρέπει να είναι δυνατή η εφαρμογή των απλουστευμένων διαδικασιών δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη στην περίπτωση νομικών οντοτήτων οι οποίες αναλαμβάνουν χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν στον ορισμό του χρηματοοικονομικού οργανισμού βάσει της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, αλλά υπόκεινται σε εθνική νομοθεσία εφαρμοζόμενη βάσει της εν λόγω οδηγίας και συμμορφούνται προς τις απαιτήσεις σχετικά με την επαρκή διαφάνεια ως προς την ταυτότητά τους και τους κατάλληλους ελεγκτικούς μηχανισμούς, ιδίως εκείνους που αφορούν την ενισχυμένη εποπτεία. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να εμπίπτουν επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικής ασφάλισης.
- (9) Οι απλουστευμένες διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη πρέπει να είναι δυνατόν να εφαρμόζονται σε προϊόντα και συνδεδεμένες συναλλαγές σε περιορισμένες περιπτώσεις, π.χ. όταν τα οφέλη από το εν λόγω χρηματοοικονομικό προϊόν δεν μπορούν κατά κανόνα να πραγματοποιηθούν υπέρ τρίτων μερών και όταν αυτά τα οφέλη είναι πραγματοποιήσιμα μόνο σε μακροπρόθεσμη βάση, όπως ορισμένα ασφαλιστήρια συμβόλαια συνδεδεμένα με επενδύσεις ή επενδυτικά προϊόντα, ή όταν το χρηματοοικονομικό προϊόν αποσκοπεί στη χρηματοδότηση υλικών περιουσιακών στοιχείων υπό μορφή συμφωνιών χρηματοδοτικής μίσθωσης στο πλαίσιο των οποίων ο νομικός τίτλος και ο τίτλος πραγματικού δικαιούχου του υποκείμενου περιουσιακού στοιχείου παραμένει στην εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης ή είναι υπό μορφή καταναλωτικής πίστης χαμηλού ύψους, υπό την προϋπόθεση ότι οι συναλλαγές διενεργούνται μέσω τραπεζικών λογαριασμών και δεν υπερβαίνουν το ενδεδειγμένο όριο. Τα κρατικώς ελεγχόμενα προϊόντα τα οποία απευθύνονται κατά κανόνα σε ειδικές κατηγορίες πελατών, όπως επενδυτικά προϊόντα για τα παιδιά, πρέπει να εμπίπτουν στις διαδικασίες απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη ακόμη και εάν δεν πληρούνται όλα τα σχετικά κριτήρια. Ο κρατικός έλεγχος πρέπει να νοηθεί ως μία δραστηριότητα πέραν της συνήθους εποπτείας επί των χρηματοοικονομικών αγορών και δεν πρέπει να αφορά προϊόντα απευθείας εκδιδόμενα από το κράτος, όπως οι χρεωστικοί τίτλοι.
- (10) Τα κράτη μέλη, πριν επιτρέψουν την εφαρμογή διαδικασιών απλουστευμένης δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, πρέπει να εκτιμήσουν εάν οι πελάτες ή τα προϊόντα και οι συνδεδεμένες συναλλαγές παρουσιάζουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, κυρίως προσέχοντας ιδιαίτερα κάθε δραστηριότητα αυτών των πελατών ή κάθε είδος προϊόντος ή συναλλαγής που μπορούν να θεωρηθούν ότι παρουσιάζουν υψηλή πιθανότητα, λόγω της φύσης τους, να χρησιμοποιηθούν ή να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για σκοπούς νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Ειδικότερα, κάθε προσπάθεια πελατών για ανώνυμη διενέργεια συναλλαγών ή απόκρυψη της ταυτότητάς τους σε σχέση με προϊόντα χαμηλού κινδύνου πρέπει να θεωρείται ως παράγοντας κινδύνου και ως συμπεριφορά δυνητικών ύποπτη.
- (11) Σε ορισμένες περιπτώσεις, φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες ενδέχεται να ασκούν χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες σε περιστασιακή ή ιδιαίτερα περιορισμένη βάση, ως συμπλήρωμα άλλων μη χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων, όπως είναι η περίπτωση ξενοδοχείων που παρέχουν υπηρεσίες ανταλλαγής συναλλάγματος στους πελάτες τους. Η οδηγία 2005/60/ΕΚ παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποφασίζουν ότι αυτού του είδους οι χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της. Η εκτίμηση της περιστασιακής ή πολύ περιορισμένης φύσης της δραστηριότητας πρέπει να γίνεται με αναφορά σε ποσοτικοποιημένα όρια σε σχέση με τις συναλλαγές και τον κύκλο εργασιών της εκάστοτε εξεταζόμενης δραστηριότητας. Τα όρια αυτά πρέπει να αποφασιστούν σε εθνικό επίπεδο, ανάλογα με το είδος της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι διαφορές μεταξύ χωρών.
- (12) Επιπλέον, πρόσωπο που διενεργεί χρηματοπιστωτική δραστηριότητα σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση δεν πρέπει να παρέχει πλήρες φάσμα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στο κοινό αλλά μόνο εκείνες που είναι απαραίτητες για να βελτιωθεί η αποδοτικότητα της κύριας δραστηριότητάς του. Όταν η κύρια δραστηριότητα του προσώπου σχετίζεται με δραστηριότητα που καλύπτεται από την οδηγία 2005/60/ΕΚ, η εξαίρεση για περιστασιακές ή περιορισμένες χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες δεν πρέπει να χορηγείται, εκτός εάν πρόκειται για πρόσωπα που διαπραγματεύονται αγαθά.
- (13) Ορισμένες χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, όπως τα γραφεία πληρωμών ή εμβασμάτων, είναι πιθανότερο να χρησιμοποιούνται ή να χρησιμοποιούνται καταχρηστικά για σκοπούς νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Είναι επομένως απαραίτητο να διασφαλισθεί ότι αυτές οι παρεμφερείς χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες δεν εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2005/60/ΕΚ.
- (14) Πρέπει να προβλεφθεί ότι οι αποφάσεις που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ ανακαλούνται το συντομότερο δυνατόν εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.
- (15) Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν γίνεται κατάχρηση των αποφάσεων εξαίρεσης για σκοπούς νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οφείλουν ιδίως να αποφεύγουν την έκδοση αποφάσεων βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ σε περιπτώσεις όπου η άσκηση δραστηριοτήτων ελέγχου ή καταστολής εκ μέρους των εθνικών αρχών αντιμετωπίζει ιδιαίτερες δυσχέρειες λόγω της αλληλοεπικάλυψης αρμοδιοτήτων μεταξύ περισσότερων του ενός κρατών μελών, όπως η παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών επί πλοίων που παρέχουν υπηρεσίες μεταφοράς μεταξύ λιμένων ευρισκόμενων σε διαφορετικά κράτη μέλη.

- (16) Η παρούσα οδηγία πρέπει να εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2580/2001 του Συμβουλίου, της 27ης Δεκεμβρίου 2001, για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας ⁽¹⁾, και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Ουσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ-Κάιντα και τους Ταλιμπάν, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 467/2001 του Συμβουλίου για την απαγόρευση της εξαγωγής ορισμένων αγαθών και υπηρεσιών στο Αφγανιστάν, την ενίσχυση της απαγόρευσης πτήσεων και την παράταση της δέσμευσης κεφαλαίων και άλλων οικονομικών πόρων όσον αφορά τους Ταλιμπάν του Αφγανιστάν ⁽²⁾.
- (17) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα οδηγία είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την πρόληψη της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει μέτρα εφαρμογής της οδηγίας 2005/60/ΕΚ όσον αφορά τα ακόλουθα στοιχεία:

1. τις τεχνικές πτυχές του ορισμού των «πολιτικώς εκτεθειμένων προσώπων» όπως αναφέρεται στο άρθρο 3 σημείο 8 της εν λόγω οδηγίας·
2. τα τεχνικά κριτήρια με βάση τα οποία εκτιμάται εάν μία κατάσταση αντιπροσωπεύει χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφοι 2 και 5 της εν λόγω οδηγίας·
3. τα τεχνικά κριτήρια με βάση τα οποία εκτιμάται εάν, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, αιτιολογείται η μη εφαρμογή της σε ορισμένα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν χρηματοπιστωτική δραστηριότητα σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη κλίμακα.

Άρθρο 2

Πολιτικώς εκτεθειμένα πρόσωπα

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 8 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, στα «φυσικά πρόσωπα στα οποία έχει ή είχε ανατεθεί σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα» περιλαμβάνονται:

⁽¹⁾ ΕΕ L 344 της 28.12.2001, σ. 70. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με την απόφαση 2006/379/ΕΚ (ΕΕ L 144 της 31.5.2006, σ. 21).

⁽²⁾ ΕΕ L 139 της 29.5.2002, σ. 9. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 674/2006 της Επιτροπής (ΕΕ L 116 της 29.4.2006, σ. 58).

- α) οι αρχηγοί κρατών, οι αρχηγοί κυβερνήσεων, οι υπουργοί και οι υφυπουργοί·
- β) τα μέλη κοινοβουλίων·
- γ) τα μέλη ανώτατων δικαστηρίων, συνταγματικών δικαστηρίων και άλλων υψηλού επιπέδου δικαιοδοτικών οργάνων των οποίων οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε περαιτέρω ένδικα μέσα, πλην εξαιρετικών περιπτώσεων·
- δ) τα μέλη ελεγκτικών συνεδρίων και διοικητικών συμβουλίων κεντρικών τραπεζών·
- ε) οι πρεσβευτές, οι ακόλουθοι και οι υψηλόβαθμοι αξιωματικοί ενόπλων δυνάμεων·
- στ) μέλη διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων κρατικών επιχειρήσεων·

Καμία από τις κατηγορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως στ), δεν αφορά πρόσωπα κατέχοντα ενδιάμεσες ή χαμηλές θέσεις της υπαλληλικής ιεραρχίας.

Οι κατηγορίες που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία α) έως ε), περιλαμβάνουν, ενδεχομένως, τα λειτουργήματα που ασκούνται σε κοινοτικό και διεθνές επίπεδο.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 8 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, στους «άμεσους στενούς συγγενείς» περιλαμβάνονται:

- α) ο (η) σύζυγος·
- β) κάθε σύντροφος που θεωρείται από την εθνική νομοθεσία ως ισοδύναμος(-η) με τον (την) σύζυγο·
- γ) τα παιδιά και οι σύζυγοι ή σύντροφοί τους·
- δ) οι γονείς.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου 3 παράγραφος 8 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, στα «πρόσωπα που είναι γνωστά ως στενοί συνεργάτες» περιλαμβάνονται:

- α) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο για το οποίο είναι γνωστό ότι είναι από κοινού πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας και νομικών μηχανισμών με πρόσωπο αναφερόμενο στην παράγραφο 1, ή είναι γνωστό ότι συνδέεται με το πρόσωπο αυτό με οποιαδήποτε άλλη στενή επιχειρηματική σχέση·

β) οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο είναι μόνος πραγματικός δικαιούχος νομικής οντότητας και νομικών μηχανισμών οι οποίοι είναι γνωστό ότι συστάθηκαν προς όφελος de facto του προσώπου που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

4. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής, ανάλογα με το βαθμό κινδύνου, των ενισχυμένων μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη, όταν ένα πρόσωπο παύσει να κατέχει σημαντικό δημόσιο λειτουργήμα κατά την έννοια της παραγράφου 1 για περίοδο τουλάχιστον ενός έτους, τα ιδρύματα, οι οργανισμοί και τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ δεν υποχρεούνται να θεωρούν ένα τέτοιο πρόσωπο ως πολιτικά εκτεθειμένο.

Άρθρο 3

Απλουστευμένη δέουσα επιμέλεια ως προς τον πελάτη

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη δύνανται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, να θεωρούν ως πελάτες που αντιπροσωπεύουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας πελάτες οι οποίοι είναι δημόσιες αρχές ή οργανισμοί και πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) τους έχει ανατεθεί δημόσιο λειτουργήμα σύμφωνα με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις συνθήκες για τις Κοινότητες ή το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο·
- β) η ταυτότητά τους είναι δημοσίως διαθέσιμη, διαφανής και βέβαιη·
- γ) οι δραστηριότητες του πελάτη, καθώς και οι λογιστικές τους πρακτικές, είναι διαφανείς·
- δ) είτε είναι υπόλογοι σε κοινοτικό θεσμικό όργανο ή στις αρχές κράτους μέλους, ή υφίστανται κατάλληλες διαδικασίες που διασφαλίζουν τον έλεγχο της δραστηριότητάς τους.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη δύνανται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, να θεωρούν ως πελάτες που αντιπροσωπεύουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας πελάτες που είναι νομικές οντότητες οι οποίες δεν έχουν καθεστώς δημόσιας αρχής ή δημόσιου οργανισμού αλλά πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) αποτελούν οντότητα που διενεργεί χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες εκτός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 2 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ αλλά ως προς τους οποίους η εθνική νομοθεσία έχει επεκτείνει τις υποχρεώσεις δυνάμει του άρθρου 4 της εν λόγω οδηγίας·
- β) η ταυτότητά τους είναι δημοσίως διαθέσιμη, διαφανής και βέβαιη·

γ) υπόκεινται, από την εθνική νομοθεσία, σε υποχρέωση λήψης άδειας για την άσκηση χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων και οι αρμόδιες αρχές μπορούν να αρνηθούν τη χορήγηση άδειας εάν δεν έχουν πεισθεί ότι τα πρόσωπα που διευθύνουν ή θα διευθύνουν πραγματικά τις δραστηριότητες των οντοτήτων αυτών ή οι πραγματικοί δικαιούχοι των εν λόγω οντοτήτων είναι κατάλληλα και έντιμα πρόσωπα·

δ) υπόκεινται, κατά την έννοια του άρθρου 37 παράγραφος 3 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, στην εποπτεία των αρμόδιων αρχών όσον αφορά τη συμμόρφωση με την εθνική νομοθεσία ενσωμάτωσης αυτής της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο και, ενδεχομένως, με πρόσθετες υποχρεώσεις στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας·

ε) αδυναμία τους να συμμορφωθούν προς τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο στοιχείο α) συνεπάγεται την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας λήψης κατάλληλων διοικητικών μέτρων ή της επιβολής διοικητικών κυρώσεων.

Η οντότητα που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο α) περιλαμβάνει θυγατρικές επιχειρήσεις μόνον καθόσον έχουν επεκταθεί ως προς αυτές τις ίδιες οι υποχρεώσεις της οδηγίας 2005/60/ΕΚ.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο γ), η ασκούμενη από τον πελάτη δραστηριότητα εποπτεύεται από αρμόδιες αρχές. Στο πλαίσιο αυτό, η εποπτεία πρέπει να νοηθεί ως η εποπτική δραστηριότητα που ασκεί αρχή με τις υψηλότερες εποπτικές εξουσίες, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας για διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων. Οι επιθεωρήσεις αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν την αναθεώρηση των πολιτικών, των διαδικασιών, των βιβλίων και μητρώων, καθώς και τη διενέργεια δειγματοληψιών.

3. Για τους σκοπούς του άρθρου 11 παράγραφος 5 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη δύνανται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, να επιτρέπουν στα ιδρύματα, τους οργανισμούς και τα πρόσωπα που διέπονται από την εν λόγω οδηγία να θεωρούν ως αντιπροσωπεύοντα χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας τα προϊόντα ή τις συνδεδεμένες με τα προϊόντα αυτά συναλλαγές που πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) για το προϊόν υφίσταται έγγραφη συμβατική βάση·
- β) οι συνδεδεμένες συναλλαγές διενεργούνται μέσω λογαριασμού που ο πελάτης κατέχει σε πιστωτικό ίδρυμα εμπίπτον στην οδηγία 2005/60/ΕΚ ή σε πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα η οποία επιβάλλει ισοδύναμες απαιτήσεις προς εκείνους που καθορίζονται στην εν λόγω οδηγία·
- γ) το προϊόν ή η συνδεδεμένη συναλλαγή δεν είναι ανώνυμα και η φύση τους είναι τέτοια που επιτρέπει την έγκαιρη εφαρμογή του άρθρου 7 στοιχείο γ) της οδηγίας 2005/60/ΕΚ·

- δ) υφίσταται προκαθορισμένο όριο ανώτατου ποσού για το προϊόν·
- ε) τα οφέλη από το προϊόν ή τη συνδεδεμένη συναλλαγή δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν υπέρ τρίτων μερών, εκτός από την περίπτωση θανάτου, αναπηρίας, υπέρβασης προκαθορισμένου ορίου προχωρημένης ηλικίας, ή παρεμφερών γεγονότων·
- στ) στην περίπτωση προϊόντων ή συνδεδεμένων συναλλαγών που επιτρέπουν την επένδυση κεφαλαίων σε χρηματοπιστωτικά περιουσιακά στοιχεία ή απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των ασφαλίσεων ή άλλου είδους ενδεχόμενων απαιτήσεων:
- i) τα οφέλη του προϊόντος ή της συνδεδεμένης συναλλαγής είναι πραγματοποιήσιμα μόνο μακροπρόθεσμα,
- ii) το προϊόν ή η συνδεδεμένη συναλλαγή δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εξασφάλιση,
- iii) κατά τη συμβατική σχέση δεν πραγματοποιούνται προεξοφλήσεις, δεν χρησιμοποιούνται ρήτρες εξαγοράς και δεν υπάρχει πρόωρη λήξη.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο δ), τα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 5 στοιχείο α) της οδηγίας 2005/60/EK εφαρμόζονται στην περίπτωση ασφαλιστηρίων συμβολαίων ή αποταμιευτικών προϊόντων παρόμοιας φύσης, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του τρίτου εδαφίου, σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις ως ανώτατο όριο ορίζεται το ποσό των 15 000 ευρώ. Τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από το όριο αυτό στην περίπτωση προϊόντων που αφορούν τη χρηματοδότηση υλικών περιουσιακών στοιχείων των οποίων ο νομικός τίτλος και ο τίτλος πραγματικού δικαιούχου δεν μεταβιβάζονται στον πελάτη έως τη λήξη της συμβατικής σχέσης, υπό τον όρο ότι το καθοριζόμενο από το κράτος μέλος όριο για τις συναλλαγές που συνδέονται με αυτό το είδος προϊόντος, ανεξάρτητα από το αν η συναλλαγή διενεργείται με μία μόνη πράξη ή με περισσότερες που φαίνονται να συνδέονται μεταξύ τους, δεν υπερβαίνει τα 15 000 ευρώ ετησίως.

Τα κράτη μέλη δύνανται να παρεκκλίνουν από τα κριτήρια που καθορίζονται στο πρώτο εδάφιο στοιχεία ε) και στ), στην περίπτωση προϊόντων, των οποίων τα χαρακτηριστικά προσδιορίζονται από τις οικείες εθνικές αρχές για σκοπούς γενικού συμφέροντος, απολαύουν ειδικών πλεονεκτημάτων που παρέχει το κράτος υπό τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων ή φορολογικών ελαφρύνσεων και των οποίων η χρήση υπόκειται σε έλεγχο από τις αρχές αυτές, υπό τον όρο ότι τα οφέλη από το προϊόν είναι πραγματοποιήσιμα μόνο σε μακροπρόθεσμη βάση και ότι το όριο που καθορίζεται για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο δ), είναι αρκούντως χαμηλό. Όπου απαιτείται, το όριο αυτό μπορεί να τίθεται ως ανώτατο ετήσιο ποσό.

4. Τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της εκτίμησης που πραγματοποιούν για το κατά πόσον οι πελάτες ή τα προϊόντα και οι συν-

αλλαγές που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 αντιπροσωπεύουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, δείχνουν ιδιαίτερη προσοχή σε κάθε δραστηριότητα αυτών των πελατών ή σε κάθε είδος προϊόντων ή συναλλαγών που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως ιδιαίτερα επιδεκτικά, λόγω της φύσης τους, να χρησιμοποιηθούν ή να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Τα κράτη μέλη δεν θεωρούν ότι πελάτες ή προϊόντα και συναλλαγές που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 αντιπροσωπεύουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εάν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες ενδέχεται να μην είναι χαμηλός ο κίνδυνος νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Άρθρο 4

Χρηματοπιστωτική δραστηριότητα σε περιστασιακή ή πολύ περιορισμένη βάση

1. Για τους σκοπούς του άρθρου 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/60/EK, τα κράτη μέλη δύνανται, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, να θεωρούν ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 παράγραφοι 1 ή 2 της εν λόγω οδηγίας νομικά και φυσικά πρόσωπα που ασκούν χρηματοπιστωτική δραστηριότητα και πληρούν όλα τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι περιορισμένη σε απόλυτους όρους·
- β) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι περιορισμένη με βάση τις διενεργούμενες συναλλαγές·
- γ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα δεν αποτελεί την κύρια δραστηριότητα·
- δ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα είναι δευτερεύουσα και συνδέεται άμεσα με την κύρια δραστηριότητα·
- ε) με εξαίρεση τη δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 3 στοιχείο ε) της οδηγίας 2005/60/EK, η κύρια δραστηριότητα δεν είναι δραστηριότητα που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας·
- στ) η χρηματοπιστωτική δραστηριότητα ασκείται μόνο για τους πελάτες της κύριας δραστηριότητας και δεν αφορά το ευρύτερο κοινό.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο α), ο συνολικός κύκλος εργασιών από τη χρηματοπιστωτική δραστηριότητα δεν πρέπει να υπερβαίνει ένα αρκούντως χαμηλό όριο. Το όριο αυτό καθορίζεται σε εθνικό επίπεδο, σε συνάρτηση με το είδος της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο β), τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ανώτατο όριο ανά πελάτη και μεμονωμένη συναλλαγή, είτε η συναλλαγή διενεργείται με μία και μόνη πράξη ή σε περισσότερες της μιας πράξεις που φαίνονται να συνδέονται μεταξύ τους. Το όριο αυτό θεσπίζεται σε εθνικό επίπεδο, σε συνάρτηση με το είδος της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας, είναι αρκούντως χαμηλό ώστε να διασφαλίζει ότι τα είδη των εν λόγω συναλλαγών συνιστούν μη πρακτική και μη αποτελεσματική μέθοδο για τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων ή τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και το σχετικό ποσό δεν υπερβαίνει τα 1 000 ευρώ.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου στοιχείο γ), τα κράτη μέλη επιβάλλουν ανώτατο όριο στον κύκλο εργασιών της χρηματοπιστωτικής δραστηριότητας το οποίο δεν υπερβαίνει το 5 % του συνολικού κύκλου εργασιών του νομικού ή φυσικού προσώπου.

2. Κατά την εκτίμηση του κινδύνου νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας για τους σκοπούς του άρθρου 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ, τα κράτη μέλη δίδουν ιδιαίτερη προσοχή σε οποιαδήποτε χρηματοπιστωτική δραστηριότητα που θεωρείται, λόγω της φύσεώς της, ιδιαίτερα επικινδυνή να χρησιμοποιηθεί ή να αποτελέσει αντικείμενο κατάχρησης για σκοπούς νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Τα κράτη μέλη δεν θεωρούν ότι οι χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αντιπροσωπεύουν χαμηλό κίνδυνο νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας εάν από τις διαθέσιμες πληροφορίες μπορεί να συναχθεί ότι ο κίνδυνος νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας ενδέχεται να μην είναι χαμηλός.

3. Κάθε απόφαση που λαμβάνεται βάσει του άρθρου 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/60/ΕΚ αιτιολογείται. Σε περίπτωση που μεταβληθούν οι συνθήκες που οδήγησαν στη λήψη της απόφασης αυτής, τα κράτη μέλη προβλέπουν τη δυνατότητα ανάκλησής της.

4. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διαδικασίες ελέγχου ανάλογα με το βαθμό κινδύνου ή λαμβάνουν οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέτρο που διασφαλίζει ότι εξαίρεση που χορηγείται παρέχεται με αποφάσεις δυνάμει του άρθρου 2 παράγραφος 2 της οδηγίας

2005/60/ΕΚ, δεν γίνεται αντικείμενο καταχρήσεων από πιθανούς φορείς νομιμοποίησης παράνομων εσόδων ή χρηματοδότες της τρομοκρατίας.

Άρθρο 5

Ενσωμάτωση

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 15η Δεκεμβρίου 2007. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων καθώς και τον πίνακα αντιστοιχίας μεταξύ αυτών των διατάξεων και της παρούσας οδηγίας.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες αυτές περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος αυτής της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιαστών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 6

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 7

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 1 Αυγούστου 2006.

Για την Επιτροπή
Charlie McCREEVY
Μέλος της Επιτροπής